گذر

باهنر، نایب‌رییس مجلس:

همه ما رانت‌خوار نفت شده‌ایم

● **شرق:** نایب‌رییس دوم مجلس با اشاره به اینکه «بعد از گذشت صدسال از کشف نفت در کشور هنوز یک شرکت قوی بین‌المللی در صنعت نفت نداریم»، گفت: «یکی از دلایل این موضوع این است که همه ما، از مدیران دولتی تا پیمانکاران و حتی قشر ضعیف جامعه رانتی شده‌ایم.» به گزارش «فارس»، محمدرضا باهنر در افتتاحیه سومین «کنگره ملی توسعه نظام پیمانکار در صنعت نفت» اظهار کرد: «ما موجود زنده را به فضا فرستادیم و زنده برگرداندیم اما «پراید» را هنوز نتوانسته‌ایم درست کنیم، یکی از دلایل آن این است که همه ما رانت‌خوار نفت شده‌ایم و از خصوصی تا دولتی و از پولدار تا مستضعف همه به‌دنبال رانت هستند.» باهنر از وضعیت اقتصاد کلان هم انتقاد کرد و گفت: «یا بلد نبوده‌ایم یا نخواسته‌ایم یا فهممان کم بوده یا خرد جمعی را به کار نبرده‌ایم، چراکه نه متوسط رشد اقتصادی ۳۵ساله کشور خوب بوده است نه نرخ اشتغال قابل‌دفاعی داشته‌ایم و نه سطح عمومی قیمت‌ها مناسب بوده است.» وی تاکید کرد: «همه دولت‌ها هم در مقایسه با هم یکی کمتر یا یکی بیشتر در این مساله مقصر بودند اما همه دولت‌ها در این مشکل نقش داشته‌اند.» وی تاکید کرد: «همه ما رانت‌خوار شده‌ایم و از پیمانکار تا کارفرما، از خصوصی تا دولتی و از فقیر تا غنی از رانت استفاده می‌کنیم چنانکه اگر قیمت‌ها را واقعی کنیم، بسیاری از بنگاه‌های اقتصادی در کشور زیان‌ده هستند.» وی اظهار کرد: «چرا بعد از صدسال از حضور صنعت نفت در ایران نتوانسته‌ایم یک کمپانی نفتی صاحب زنجیره ارزش از بالادستی تا پایین‌دستی داشته باشیم؟» باهنر در ادامه با اشاره به تصویب قانون بهبود فضای کسب‌وکار در سال ۸۹ گفت: «در این قانون گفته‌ایم قراردادهایی که دولت با بخش خصوصی می‌بندد به‌مراتب از ترکمانچای استعماری‌تر است چنانکه هرچه را که بخواهند به بخش خصوصی تحمیل می‌کنند، هروقت خواستند پول می‌دهند و هروقت نخواستند پول نمی‌دهند و سخت‌ترین شرایط را از بخش خصوصی طلب می‌کنند.» وی افزود: «نمی‌شود که پول پیمانکار را پنج‌سال با تاخیر بدهند و حتی به اندازه سود بانکی هم به آن اضافه نکنند.» وی با بیان آنکه «خود دولتی‌ها هم به هم رحم نمی‌کنند»، گفت: «مدیرعامل «مپنا» به من می‌گفت چندهزارمیلیاردتومان از دولت طلبکاریم اما به‌خاطر صدمیلیاردتومان مالیات، همه حساب‌های شرکت را بسته‌اند.» این نماینده مجلس با بیان اینکه «کارهایی که درباره سلول‌های بنیادی انجام شد توسط بچه‌های خودمان بود»، تصریح کرد: «آیا در صنعت نفت افرادی با این ضریب هوشی بالا نداریم؟ قطعا داریم.

چنانکه خیلی از نخبگان ما در این حوزه تحصیل کرده‌اند اما مساله این است که ما جاهایی در مدیریت کلان می‌لنگیم چنانکه گاهی جرات نداریم گاهی هم تحت‌تاثیر آنطرف آب هستیم.» رکن‌الدین جوادی، معاون وزیر نفت هم در مراسم افتتاحیه حضور داشت و با اعلام اینکه «خیلی از کاهش قیمت نفت نگران نیست» گفت: «باید صبر کرد تا اجلاس اوپک (۴نوامبر یا ۱۶آذر) برگزار شود.» جوادی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه آیا ایران تغییری در فرمول قیمت فروش نفت‌خام خود داده است، گفت: «قیمت نفت‌خام متناسب با بازار فروش انجام می‌شود بنابراین قیمت نفت‌خام با شرایط بازار کاهش یا افزایش می‌یابد.» وی با بیان اینکه «قیمت نفت را نمی‌توان براساس تحلیل‌ها پیش‌بینی کرد»، گفت: «بازار نفت متاثر از عوامل متعددی مانند مسایل سیاسی، اقتصادی و فصلی است بنابراین ایران نگرانی‌ای بابت قیمت نفت‌خام ندارد.» مدیرعامل شرکت ملی نفت درباره اینکه آیا «فاینانس» روسیه مانند «فاینانس» چین شامل طرح‌های نفتی ایران می‌شود، گفت: «در حدی که من اطلاع دارم در توافق با روسیه اصلا بحث «فاینانس» مطرح نشده است. مذاکرات تنها در مورد «تهاتر» و توسعه زمینه‌های همکاری بود. البته آنها علاقه‌مندی خود را برای حضور در طرح‌های نفتی اعلام کرده‌اند اما اینکه آنها منابع مالی می‌آورند یا خیر باید مذاکره صورت گیرد.» جوادی در پاسخ به سوال دیگری مبنی بر اینکه آیا تولید صدمیلیون‌مترمکعب گاز از میدان مشترک پارس‌جنوبی بر اساس وعده داده‌شده محقق خواهد شد، گفت: «تعهد کرده بودیم تا پایان سال این مقدار از گاز تولید شود اما اکنون نوید می‌دهیم صدمیلیون‌مترمکعب گاز موردنظر زودتر از پایان امسال به تولید برسد.» عماد حسینی، معاون مهندسی وزیر نفت هم در این مراسم با تاکید بر اینکه «نیاز به سازمان صنفی در صنعت نفت بسیار محسوس است»، از شیوه واگذاری‌ها در این صنعت گله کرد و گفت: «درواقع واگذاری‌های صورت‌گرفته در صنعت پتروشیمی واگذاری نبود بلکه ویرانسازی بود و به بخش خصوصی ضربه وارد کرد.» وی با تاکید بر اینکه «در این دولت ترک تشریفات در مناقصات در صورت لزوم انجام خواهد شد تا حق شرکت‌ها ضایع نشود»، از فرصت یک‌ماهه برای بررسی «علت ممنوع‌المعامله‌شدن برخی از شرکت‌ها و پیمانکارها» خبر داد و گفت: «در گذشته، تعداد زیادی از شرکت‌ها به اشتباه «ممنوع‌الکار» شده بودند که نباید این شرایط برای آنها رقم می‌خورد.»

خبر

امروز؛ آغاز توزیع بسته دوم امنیت غذایی

● **ایرنا:** وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی از توزیع بسته دوم امنیت غذایی از روز چهارشنبه (امروز) خبر داد و گفت: تعداد افرادی که در مرحله نخست امنیت غذایی قرار گرفتند ۷/۵میلیون‌نفر بودند که در این مرحله تعداد آنها به ۹/۵میلیون‌نفر خواهد رسید. علی ربیعی افزود: دولت تدبیر و امید، وزارت کار را مکلف کرده افرادی که دارای ناامنی غذایی هستند را شناسایی کند.

کاهش نرخ تورم از نگاه ۲۵ اقتصاددان و کارشناس

۲عامل اصلی؛ کاهش تقاضا و افت قدرت خرید مردم

شرق: روحانی می‌گوید روزی که زمام امور دولت را به‌دست گرفت، تورم نقطه‌به‌نقطه به ۴۴درصد رسیده بود و هم‌اکنون این عدد تا ۱۴درصد کاهش یافته است. میانگین تورم ۱۲ماهه نیز در این دوره تا نزدیکی‌های ۴۰درصد هم پیش‌روی کرده بود اما حالا به ۲۰/۶درصد رسیده است. علت اصلی کاهش تورم موضوعی است که ۲۵اقتصاددان و کارشناس اقتصادی به آن پاسخ داده‌اند. اگرچه دولت کاهش نرخ تورم را به نام خود تمام کرده است، اما اکثر اقتصاددانان و کارشناسان در گفت‌وگو با «شرق» علل اصلی کاهش تورم را کاهش تقاضا و افت قدرت خرید مردم می‌دانند. آنان معتقدند کاهش انتظارات تورمی و رکود حاکم بر جامعه، مهم‌ترین عامل کنترل نرخ تورم بوده است. مذاکرات هسته‌ای و امید به نتیجه‌بخش‌بودن آن هم از دیگر عواملی است که چندنفر از اقتصاددانان به آن اشاره می‌کنند و تنها تعدادی از آنان کنترل تورم را ناشی از سیاست‌های اقتصادی دولت می‌دانند؛ سیاست‌های انقباضی و انضباط پولی دولت. در این میان بانک جهانی هم به‌تازگی گزارشی منتشر کرده که در آن عواملی مانند افزایش ارزش پول، کاهش قیمت‌های جهانی کالاهای اساسی و کاهش تحریم‌های بین‌المللی را مهم‌ترین دلایل کاهش نرخ تورم برشمرده است.

عباس شاکری

یکی از مهم‌ترین دلایل کاهش نرخ تورم، کاهش نرخ رشد قیمت‌هاست. دلیل آن هم اطمینان و ثبات نسبی‌ای است که در ماه‌های اخیر در اقتصاد ایران حاکم شده است. مردم نوعی اطمینان به فضای سیاسی و اقتصادی جامعه پیدا کرده‌اند و این موضوع در تثبیت قیمت‌ها و کنترل نوسانات قبل موثر بوده است. عامل دیگر کنترل قیمت تولیدکننده است. در فاز اول هدفمندی یارانه‌ها قیمت‌ها به شدت افزایش یافت اما در فاز بعدی قیمت تولیدکننده ثابت شد و مانند فاز اول، افزایش قیمت‌ها جهشی نبود. یکی دیگر از عواملی که در کنترل نرخ تورم تا حدودی تاثیر داشته انضباط پولی دولت است.

بایزید مردوخی

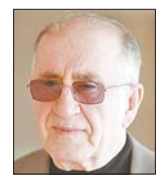

دلیل اصلی کاهش تورم، کمبود تقاضاست که معادل آن رکود است. با وجود اینکه تورم در ایران به مرز ۴۰درصد رسید، اما درآمد افراد و به‌خصوص طبقه متوسط افزایشی همپای تورم نداشت. این موضوع عاملی شد تا بخش عمده‌ای از مردم توانایی و قدرت خرید خود را از دست بدهند. در نتیجه این کاهش قدرت خرید، تقاضا برای محصولات و خدمات مختلف کاهش یافت. عرضه‌کنندگان کالاها و خدمات هم دریافتند که جامعه بیش از این تاب افزایش قیمت‌ها را ندارد. پس در این شرایط یا قیمت‌ها اندکی کاهش یافت یا اینکه ثابت ماند و روند صعودی قیمت‌ها متوقف شد. این یکی از مهم‌ترین علل کاهش تورم در ماه‌های اخیر است.

حسین عبده تبریزی

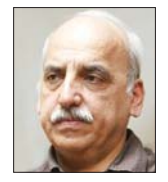

تنها اقدام موثری که دولت توانسته برای کنترل نرخ تورم و کاهش روند صعودی نرخ تورم انجام دهد، اقدامی است که در حوزه جریانات پولی در کشور انجام داده است. دولت توانسته در چند ماه گذشته اقداماتی را در حوزه پول پرقدرت انجام دهد. اقدام موثر دولت این است که توانسته بانک مرکزی را کنترل کند تا پول بیشتری خلق نشود؛ پولی که باعث افزایش نقدینگی در جامعه شده و افزایش نقدینگی هم به افزایش نرخ تورم دامن می‌زند. تنها اقدام دولت برای کاهش تورم این بود که با کنترل بانک مرکزی اجازه نداده پولی وارد اقتصاد شود.

زهرا کریمی

دو عامل در کاهش نرخ تورم موثر بوده است؛ یکی انتظارات عمومی برای کاهش قیمت‌ها و دیگری کاهش قدرت خرید مردم. در یک جمله می‌توان گفت رکود، تورم را کنترل کرده است نه دولت. انتظار کاهش قیمت‌ها در میان مردم سبب شده که افراد برای خرید نیازهای خود دست نگه دارند و منتظر کاهش قیمت‌ها باشند. هجوم به بازارهای سکه و طلا و ارز هم کاهش یافته است. از طرف دیگر در مورد کالاهای اساسی و ضروری هم چون قدرت خرید مردم کاهش یافته، قیمت‌ها ثابت مانده و تغییر چندانی نکرده است. بر این اساس تداوم وضعیت انتظار و رکود جامعه، تورم را کنترل کرده است.

جمشید پژویان

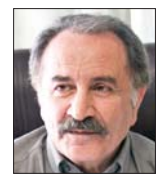

در سال ۹۱ اقتصاد ایران با شوک‌های متعددی مواجه شد؛ افزایش سه برابری قیمت ارز، کاهش ارزش پول ملی به یک‌سوم و کاهش شدید فروش نفت چند شوکی است که سبب شد قیمت‌ها ناگهان افزایش یابد. با وجود این شوک‌های متعدد تورم ۳۰ تا ۴۰درصد امری طبیعی بود. از سال ۹۲، شوک جدیدی به اقتصاد وارد نشد و فروش نفت هم کاهش نیافت. در نتیجه چون اقتصاد روند طبیعی خود را طی کرد، تورم هم تا حدودی کاهش یافت. در این میان می‌توان گفت کنترل تورم نه دستاورد دولت که ناشی از طی شدن روال معمول اقتصاد بوده است.

مهدی تقوی

مهم‌ترین عامل کاهش تورم، روند مثبت و روبه جلوی مذاکرات هسته‌ای است. تیم مذاکره‌کننده توانست تحریم‌ها را کاهش دهد. در نتیجه این امر، دلارهای صادراتی و دلارهای ناشی از فروش نفت توانست وارد کشور شود و قیمت دلار هم کاهش یافت. با کاهش قیمت دلار، تورم هم کاهش یافت. از طرفی در این دوره انتظارات تورمی هم در جامعه کنترل شد و به‌دلیل مثبت‌شدن فضای سیاسی، فضای اقتصاد هم تا حدودی رنگ ثبات و آرامش گرفت. این آرامش هم مرهون مذاکرات هسته‌ای است که مردم به نتیجه‌بخشی آن امید بسته‌اند.

مهدی پازوکی

کاهش انتظارات تورمی مهم‌ترین علت کنترل تورم در ماه‌های اخیر است که این موضوع هم ناشی از سیاست خارجی دولت یازدهم است. امید به حل‌شدن پرونده هسته‌ای ایران سبب شده که عدم اطمینان در اقتصاد ایران کاهش یابد. تا پیش از این روند تحریم‌ها به‌نحوی بود که مردم در فضای اقتصاد احساس ثبات نداشتند و مدام درصدد بودند تا داشته‌های خود را به دلار و طلا تبدیل کنند و جامعه در حالت انتظار تورمی بود. با پیشرفت در پرونده هسته‌ای مردم احساس کردند دولت در سیاست داخلی هم درصدد در پیش‌گرفتن انضباط مالی است که در دولت قبل خبری از آن نبود.

علی دینی ترکمانی

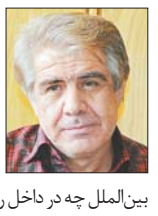

علت اصلی کاهش نرخ رشد تورم برمی‌گردد به اتفاقاتی که در عرصه انتخابات ریاست‌جمهوری افتاد. با آمدن آقای روحانی این انتظار ایجاد شد که تنش‌ها چه در سطح بین‌الملل چه در داخل رفع خواهد شد، بنابراین در پی این اتفاق انتظارات تورمی کاهش یافت. نقدینگی‌ای که در بازار ارز و طلا بود خارج و قیمت ارز و طلا تثبیت شد. این جریان نهایتا به تثبیت سایر قیمت‌ها کمک کرد. به این ترتیب می‌توان گفت کاهش نرخ رشد تورم در پی کاهش انتظارات تورمی از محل امیدهایی که در عرصه سیاسی به‌وجود آمده بود و باعث تثبیت نرخ ارز شد؛ اتفاق افتاد.

احمد میرمطهری

قدرت خرید خانوار تقلیل یافته است. همین امر سبب شده که خانوارها در سبد معیشتی خود تغییراتی را ایجاد کنند. این به معنای آن است که تقاضای خانوارها در مورد برخی از کالاها به‌شدت کاهش یافته و تقاضایی برای این دسته از کالاها وجود ندارد. در نتیجه این امر، روند افزایشی قیمت در برخی از کالاها دیده نمی‌شود. این موضوع منجر به کاهش تقریبی نرخ تورم شده است. وگرنه شرایط اقتصادی از نظر قیمت کالاهای گوناگون همچنان صعودی است. بر این اساس کاهش قدرت خرید خانوارها و تقلیل توانایی آنها در تامین کالاهای گوناگون منجر به کاهش نرخ تورم شده است.

محمدقلی یوسفی

کاهش تورم باید در یک مقطع بلندمدت رخ دهد و کاهش آن در یک‌دوره کوتاه یا به‌صورت مقطعی نمی‌تواند دستاورد مهمی تلقی شود. اما مهم‌ترین علت کاهش تورم در ماه‌های اخیر کاهش انتظارات تورمی در میان مردم است. با این انتظار که روابط ایران و غرب سبب می‌شود قیمت دلار کاهش یابد و تحریم‌ها برداشته شود. علاوه بر این، شرایط رکودی حاکم بر کشور سبب شده که تقاضا برای وام و اعتبارات کاهش یابد و تزریق پول کمتر شود. تزریق کمتر پول هم در کاهش نرخ تورم موثر بوده است. این دو را می‌توان دو عامل اصلی در کاهش فعلی نرخ تورم دانست.

محمود جامساز

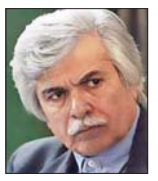

یکی از مهم‌ترین دلایل کاهش تورم در دولت درپیش‌گرفتن انضباط پولی و مالی است. در دولت یازدهم بر اساس آمارهای اعلام شده از طریق انضباط پولی و مالی در بودجه، کسری بودجه به شدت کاهش یافته است. در نتیجه دولت نیاز کمتری به استقراض از بانک مرکزی داشته است. ثابت‌ماندن پایه پولی هم منجر به افزایش نقدینگی در جامعه نشده است. بر اساس آمار اعلامی پایه پولی کاهش یافته و به ۱۱۰هزارمیلیاردتومان رسیده و ضریب فزاینده پول هم از ۱۲/۴ به ۵/۸درصد رسیده است. بدهی دولت به بانک‌ها و بدهی آنها به بانک مرکزی هم پرداخت شده است.

بهمن آرمان

در مورد صحت و سقم آمار و اطلاعاتی که در مورد کاهش و کنترل نرخ تورم عنوان می‌شود، نمی‌توان اظهارنظر کرد و من چندان معتقد نیستم که این فرآیند نزولی رخ داده باشد. اما واقعیت این است که اقتصاد ایران از یک تونل تاریک هشت‌ساله که آسیب‌های بسیار زیادی به آن وارد کرد، خارج شده است و می‌توان نشانه‌هایی از خروج از رکود را در اقتصاد دید. یکی از این نشانه‌ها، روی کار آمدن دولتی است که مانند دولت سازندگی اعتقاد به فرآیند توسعه اقتصادی دارد. اما نکته قابل‌توجه این است که حتی اگر نرخ تورم کاهش یافته باشد، این به تنهایی دستاوردی مطلوب برای دولت محسوب نمی‌شود و باید مجموعه عوامل اقتصادی بهبود یابد.

پویا جبل‌عاملی

نرخ رشد تورم در یک‌سال گذشته با کاهش مواجه بوده است. به عقیده من علت اصلی کاهش رشد نرخ تورم هم پایین‌آمدن تورم انتظاری است. از طرف دیگر سیاست‌های بانک مرکزی و انضباط نسبی پولی هم بی‌اثر نبوده است. ولی کاهش نرخ رشد تورم به این معنا نیست که بانک مرکزی توانسته است سیاست‌های انقباضی را که در شرایط کنونی کشور موثر باشد، اجرا کند. دولت نتوانسته رشد نقدینگی را کاهش دهد و از این به بعد کاهش تورم نقطه‌به‌نقطه بسیار سخت خواهد بود. بر این اساس رسیدن به تورم تک‌رقمی بسیار بعید به نظر می‌رسد.

هادی زنوز

با نگاه به آمارهای بانک مرکزی درمی‌یابیم که در یک‌سال اخیر رشد نقدینگی کم و بیش بالا بوده و دولت توفیقی در کنترل نقدینگی نداشته است؛ پس علت اصلی کاهش نرخ رشد تورم را می‌توان اینگونه برشمرد؛ نخست اینکه در یک‌سال گذشته سرعت گردش پول کم شده که خود این موضوع از تعدیل‌شدن انتظارات تورمی ناشی می‌شود. در عین حال رکود تورمی از قدرت خرید مردم کاسته و تقاضای مردم کم شده است. از سوی دیگر تقاضای دولت نیز در این یک‌سال کاسته شده است. همچنین با تثبیت نرخ ارز، فشارهای ناشی از کنترل ارزش پول ناچیز بوده است.

کمال اطهاری

دولت توانسته مانع افسارگسیختگی در اقتصاد ایران شود و همین خود عاملی است برای کاهش نرخ تورم. پیش از این حجم بسیار زیادی از منابع و اعتبارات به بخش مسکن می‌رفت و اکنون جلوی این وضعیت گرفته شده است. اما این اقدامات کافی نیست. تورم باعث تولید رانت می‌شود و به نظر نمی‌رسد کنترل تورم و ممانعت از افسارگسیختگی چندان به مذاق برخی خوشایند باشد. بحث‌هایی در سطح مقامات بالای بانکداری برای اختصاص منابع و اعتبارات به بخش مولد شده اما محقق نشده و این همان فشاری است که مانع ادامه این روند می‌شود. در غیراین‌صورت دولت ما هم باید بتواند مانند برزیل عمل کند؛ نمونه‌ای که در عرض دو سال تورم ۵۰۰درصد را به پنج‌درصد رساند.

حجت میرزایی

در ایجاد تورم دو گروه عرضه و تقاضا اثرگذار است. در گروه تقاضا دو عامل رشد نقدینگی و انتظارات تورمی منجر به ایجاد تورم شده و در گروه عرضه نیز کاهش تولید و کمبود عرضه ایجادکننده تورم خواهد بود. در یک‌سال اخیر در گروه عرضه تغییرات بسیار اندک بوده است. در گروه تقاضا نیز رشد نقدینگی همانند قبل روند صعودی خود را داشته است بنابراین عاملی که می‌توان به‌عنوان علت اصلی کاهش نرخ رشد تورم نام برد، کاهش انتظارات تورمی است. چون عامل اصلی کاهش انتظارات تورمی بوده، هر اتفاق یا خبری می‌تواند نرخ‌های بزرگ گذشته را تکرار کند.

کامران ندری

ریشه اصلی تورم در بلندمدت نرخ رشد حجم پول یا همان نقدینگی است. یعنی رشد تورم با میزان رشد نقدینگی در کشور گره خورده است. اما این عاملی نیست که در کوتاه‌مدت تغییراتش بر تورم نمایان شود و هر نوع تغییری در نقدینگی در بلندمدت تورم را متاثر خواهد کرد. پس آنچه در کوتاه‌مدت توانست بر نرخ رشد تورم اثرگذار باشد شرایطی بود که بر بازار حاکم شد. درواقع انتظارات تورمی کاهش یافت. لنگر انتظارات تورمی هم نرخ ارز و طلا بود. با ثبات یافتن این دو بازار، تقاضا برای ارز و طلا کم شد و با کاهش انتظارات تورمی، نرخ رشد تورم نیز کاهش یافت.

هادی حق‌شناس

خرداد سال ۹۲ انتظاراتی در افکار عمومی ایجاد شد مبنی بر اینکه دیگر شاهد افزایش سطح عمومی قیمت‌ها نخواهیم بود و سیاست‌هایی اتخاذ خواهد شد که تورم را کنترل می‌کند.

در کنار انتظارات روانی ایجادشده؛ مذاکرات هسته‌ای نیز به‌ویژه در صدروز نخست با امضای توافقنامه و پایان تحریم‌های جدید توانست بر انتظارات تورمی نقش‌آفرینی کند. از سوی دیگر شروع به کار دولت یازدهم همراه بود با انضباط پولی که با اصلاح بودجه ۹۲ اتفاق افتاد و انجام فعالیت‌ها در بخش نفت و گاز هم در کنار کاهش تنش‌های سیاسی در سطح بین‌الملل بر نزولی‌شدن نرخ رشد تورم اثر گذاشت.

سعید لیلاز

رشد نرخ تورم پیامد بی‌انضباطی پولی دولت است. وقتی هزینه‌ها از درآمد جلو می‌زند یا باید اسکناس چاپ شود و یا دلارها تبدیل به ریال و وارد بازار شود که در هر دو صورت پایه پولی افزایش یافته و تورم ایجاد می‌شود. در یک‌سال اخیر مهم‌ترین عامل در کنترل تورم، انضباط مالی دولت بود. نرخ رشد نقدینگی در طول ماه‌های مختلف یک‌سال گذشته از ۳۰درصد به حدود ۲۰درصد رسیده که این امر تحت سیاست‌های پولی دولت اتفاق افتاده است. در این سال کاهش کسری بودجه دولت، افزایش درآمدهای سالم و افزایش رشد اقتصادی کشور موجب شد نرخ رشد تورم کنترل شود.

محمد قاسمی

کاهش نرخ رشد تورم عمدتا نشات‌گرفته از سه‌اتفاق می‌تواند باشد؛ نخست تخلیه آثار افزایش قیمت‌های قبل به‌ویژه در زمینه شوک ارزی، بر کاهش نرخ رشد تورم اثر گذاشت. دوم اینکه در اثر افزایش قیمت‌های سال ۹۰ و ۹۱، قدرت خرید مردم کاهش یافت و کم‌شدن طرف تقاضا بر نرخ تورم موثر واقع شد و در وهله سوم اقداماتی که دولت در بحث انضباط پولی انجام داد، توانست تورم را متاثر کند؛ از جمله این اقدامات، کنترل نقدینگی بود که در بخش مسکن مهر ایجاد و مسبب رشد پایه پولی کشور شد. اما اینکه کدام‌یک از این سه‌عامل اثر بیشتری در مهار تورم داشته نیازمند مطالعات وسیع‌تری است.

فرشاد مومنی

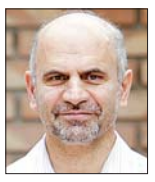

عوامل اصلی عبارتند از مساله انتظارات عقلایی بهبودیافته در اثر اهتمام جدی دولت بر تنش‌زدایی و مهار رویه‌های بحران‌ساز دولت قبلی. افزایش اعتماد مردم به مدیریت جدید و خروج تدریجی و اندک بخش‌هایی از تقاضاهای سوداگرانه به‌ویژه از بازار ارز، مسکن، سکه، روند نزولی قیمت دلار و تخلیه محدود حباب‌های ناشی از شوک‌های اقتصادی و غیراقتصادی در سال‌های ۹۰ و ۹۱. نکته کلیدی این است که کنترل پایه پولی در بهترین حالت از پاییز ۹۲ شروع شده و علی‌الاصول باید از زمستان ۹۲ بر تورم تاثیر بگذارد حال آنکه روند نزولی تورم از تیر ۹۲ اتفاق افتاد.

حسین راغفر

اصلی‌ترین عامل کاهش نرخ تورم پایان دولت دهم بود، چراکه موجب ایجاد خوشبینی در بین افراد مختلف جامعه از جمله فعالان اقتصادی شد. این خوشبینی تغییر انتظارات از آینده را به‌دنبال آورد. به سیاست‌های خارجی نیز به‌عنوان دومین عامل می‌توان اشاره کرد؛ تلاش دولت برای تغییر رویکرد و بازسازی روابط از عوامل موثر بود و در وهله سوم تغییر سیاست‌های فرهنگی و داخلی تاثیرات مثبتی بر گروه‌های مرجع در جامعه گذاشت. در کنار همه این عوامل ادامه رکود به‌دلیل کاهش در تقاضای مصرف‌کنندگان و کاهش در طرف عرضه هم بر افت رشد تورم تاثیر داشته است.

علی قنبری

انتخاب آقای روحانی به‌عنوان رییس‌جمهور و افزایش سرمایه اجتماعی و امیدبه‌آینده و ثبات در اقتصاد و عدم‌تداوم سیاست‌های اشتباه گذشته که عمدتا افزایش نقدینگی و سیاست‌های نامطمئن را در پی داشت، به‌عنوان نخستین گام در کاهش نرخ رشد تورم قلمداد می‌شود. همچنین اتخاذ سیاست‌های پولی و مالی نسبتا مناسب هم عامل دوم در کنترل تورم محسوب می‌شود. علاوه‌بر آن حمایت از تولید و تقویت طرف عرضه به‌ویژه در بخش نفت و صادرات آن توانست بر افزایش نرخ رشد اقتصادی موثر واقع شود و بتواند بر کنترل تورم البته در کنار فضای مثبت در روابط بین‌الملل اثرگذار باشد.

شاهین شایان آرانی

عزم و برنامه دولت جدید اصلی‌ترین عامل کاهش نرخ رشد تورم بود؛ عزمی که در دولت قبل وجود نداشت و اساسا تورم به‌عنوان یک عامل مخرب دیده نمی‌شد. ابزاری که دولت یازدهم برای مهار تورم استفاده کرد نیز در درجه نخست ایجاد انضباط پولی و مالی بود. در حوزه برنامه و بودجه، مدیریت نقدینگی و کنترل نقدینگی به‌عنوان محور اصلی استراتژی دولت، نسبتا موفق عمل شد. حال این پرسش مطرح می‌شود که آیا این روند کاهشی ادامه‌دار خواهد بود یا خیر؟ به نظر می‌رسد با روش‌های در پیش‌گرفته دولت در سال آینده نیز کاهش بیشتر نرخ رشد تورم را شاهد باشیم.

محمد مروج حسینی

کاهش نرخ رشد تورم در پی رکود بسیار شدید پدید آمد. اعداد و ارقام اعلامی نشان می‌دهد تعداد افرادی که در ابتدای سال ۹۲ مشغول کار بوده‌اند از تعداد افراد شاغل در ابتدای سال ۹۳، یک‌میلیون‌نفر بیشتر بوده است. بنابراین نشانه‌ها از یک رکود عمیق که عرضه را کاهش داده و در مقابل منجر به کاهش تقاضا نیز شده، خبر می‌دهد. این افت عرضه و تقاضا ناخودآگاه به‌دلیل کاهش قدرت خرید مصرف‌کنندگان، بر کاهش نرخ رشد تورم اثر داشته است. در حال حاضر موجودی انبارها حکایت از کاهش خریدهای مردم دارد. حال یا به‌دلیل بیکاری یا تطابق نداشتن درآمد با هزینه‌ها.

خبر

کاهش ۲۰درصدی درآمد تولیدکنندگان نفت

● **تسنیم:** لس‌آنجلس‌تایمز با اشاره به افت ۲۰درصدی قیمت نفت از خرداد تاکنون نوشت این مساله به ضرر اقتصاد تحریم‌شده روسیه است و موجب افزایش فشارهای سیاسی و اقتصادی بر رییس‌جمهور این کشور شده است. به گزارش لس‌آنجلس‌تایمز، کاهش قیمت جهانی نفت که تا حدی ناشی از افزایش تولید نفت شیل در آمریکا بوده است، بیش از تحریم‌های غرب، در حال تهدید اقتصادهای دوکشور ایران و روسیه است. قیمت‌ها از ماه‌ژوئن تاکنون حدود ۲۰درصد در بازار جهانی کاهش یافته است. علت این کاهش افزایش تولید نفت و کندشدن رشد اقتصادی در آسیا و اروپاست. به اعتقاد تحلیلگران، اگر این روند ادامه یابد، قیمت هرگالن بنزین در پمپ‌بنزین‌های آمریکا ممکن است به زیر سه‌دلار برسد.

آخرین وضعیت پرداخت بدهی شهرام جزایری

● **مهر:** مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات ایران با تاکید بر اینکه ظرف هفته آینده، رقم کامل بدهی شهرام جزایری به صندوق را اعلام خواهیم کرد، گفت: اگر شخص شهرام جزایری مانند سایر افرادی که به صندوق خسارت وارد کرده‌اند، خسارت خود را بپردازد و تسویه کند، درباره او فکر خواهیم کرد. طاهر شه‌حامد با اشاره به اعلام آمادگی مجدد شهرام جزایری برای بازگشت به عرصه اقتصادی گفت: بدهی‌های شهرام جزایری به صندوق ضمانت صادرات ایران، به دوبخش تقسیم می‌شود که بخشی از آن را که دادگاه تعیین کرده و به وی ابلاغ شده است، به‌طور کامل پرداخت شده؛ اما بخشی از آن نیز به صندوق باقیمانده که در حال برآورد دقیق آن هستیم. مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات ایران افزود: ظرف هفته آینده، بدهی کامل شهرام جزایری به صندوق ضمانت صادرات ایران را مشخص و طی مراحل قانونی، به او ابلاغ و آن را وصول خواهیم کرد. وی در پاسخ به این سوال که در صورت مراجعه مجدد شهرام جزایری، آیا صندوق ضمانت صادرات ایران مجددا حاضر به ارایه خدمات به وی خواهد بود، تصریح کرد: صندوق ضمانت صادرات ایران با هیچ‌فردی غرض‌ورزی ندارد و قرار است این صندوق، به فضای تعاملی با صادرکنندگان و توسعه صادرات غیرنفتی ایران بیندیشد.

کمبود حداقل ۱۵۰فروند هواپیما

● **فارس:** علیرضا جهانگیریان، معاون وزیر راه‌وشهرسازی از لغو مجوز و تعلیق ۶۰ آژانس هواپیمایی از خردادماه امسال تاکنون خبر داد و گفت: در حال حاضر ۱۵۰فروند هواپیمای فعال در کشور داریم که این رقم باید به ۳۰۰فروند ارتقا یابد تا بتوان تقاضاها را پاسخ داد.

پنجمین نمایشگاه تجارت جهان اسلام در کوالالامپور

● پنجمین نمایشگاه تجارت و سرمایه‌گذاری جهان اسلام (muslim world biz) همزمان با نخستین نمایشگاه آموزش‌عالی جهان اسلام و سومین اکسپوی گردشگری اسلامی در کوالالامپور برگزار خواهد شد. به گزارش دبیرخانه مرکز تجارت بین‌الملل سازمان همکاری اسلامی در ایران، این نمایشگاه ۱۹ تا ۲۳آبان در پایتخت مالزی برگزار خواهد شد. علاقه‌مندان می‌توانند در وب‌سایت www.oic-biz.ir همه اطلاعات لازم در این‌باره را مشاهده کنند.

اعتراض ۳۵۰کارگر عسلویه

● **ایلنا:** صبح دیروز (سه‌شنبه ۲۲مهر) حدود ۳۵۰نفر از کارگران فاز ۱۷ و ۱۸ عسلویه در اعتراض به عدم دریافت حقوق‌های معوقه خود از تیرماه ۹۳ تاکنون، دست از کار کشیده و در محل کار خود تحصن کردند.

بازار . سه‌شنبه ۲۲مهر

طلاو سکه *	قیمت
طرح جدید	۹۴۰۰۰۰
طرح قدیم	۹۳۹۰۰۰
نیم	۴۷۲۰۰۰
ربع	۲۶۸۰۰۰
گرمی	۱۷۲۰۰۰
گرم ۱۸ عیار	۹۶۱۰۰
اونس * (دلار)